

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
27 iulie st. v.
8 august st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 30.

ANUL XXII.
1886.

Pretul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

M'am înșelat.

Aș râ' n parcul desfătat
Retras, me odihnim,
Și la un timp mult depărtat
Cu jale me gândiam.

Un vânt molatec, mirosmit,
Cu përu-mi se jucă,
Și de un vis de mult trezit
Aminte-mi aducea.

Miros de fën nu s'a schimbat,
Ea inse a perit;
Ea m'a iubit, ea m'a tradat
Ș-apoi . . . dör a murit.

Ah, visurile de amor
Ce amëndoî visam,
In aerul mirositor,
Din nou le resimțiam.

Și un amar fără sfërșit
Ș-o sele și un dor,
Așă de mult m'a copleşit,
Încât credeam, că mor.

Să fug voiam din acel loc,
De negrul chin să scap,
Să-mi sting consumătorul foc,
Să me trezese la cap.

Atunci un foșnet m'a silit
Privirea să-mi îndrept,
Și ță-me, spăriat, uimit
C'un sloi de ghiăță 'n pept.

Viniă spre mine, eră ea,
Toemai cum o șciam,
Și toemai ca atunci zimbiă,
Când încă ne iubiam.

Dar ah, amar m'am înșelat,
Credeam c'o vëd pe ea. . .
Ea a murit, ea m'a tradat:
Vëđui pe fiă-sa.

Theochar Alexi.

Pe câmpul de onöre.

Dramă în trei acte.

(Urmare.)

Intră *Micolini*.

Micolini. — Incântătorea mea protegiată! Aș dori să-ți arăt deplina mea mulțămire de petrecerea în care ne aflăm! Așă de veselă! Așă. . .

Didița. — Me iertă, am puține afaceri (*Ese*.)

Micolini. — Didițo! Ce va fi asta?! Mica mea protegiată se arată prë distrasă! . . . Și domnișorul cëla plângător, cu care a stat la vorbă. . . uitând primul pas de mazurcă ce mi-l oferise de eri încă! Sânt sigur inse, că vor fi vorbit niște mărunțisuri de cochetarie! Așă sânt femeile, n'ai ce le face! . . . Și cum ar putë să me uite? când a simțit bine că eu sânt cel mai înfocat adorator. . . M'a invitat să dau balul pe numele meu, sub pretestul că o femeie vëdută nu pôte da baluri, decât sub patronajul unei familii bine puse în societate. (*Se pune pe canapea*.) I-am invitat pe cine a poțtit. Și acum drept resplată pentru aceste sacrificii, i-am cerut numai o mică privire, un suris, pe care nu va putë să mi-l refuze. Acësta pôte că e și dorința sa! . . . Ea, care ș-a perdut anii cei mai dulci, cu un ispravnic din vremile trecute! care, de și avea clipuri de irmilici, n'avea nici un dinte în gură! . . . Sermana! o cred. Părinții ei o dădură cu deasila . . . după banii ispravnicului; și ău! de mai trăiă moșnegul, ar fi murit de urit biata femeie! (*Domnele încep a reveni fără de mușce*.) — Dómnele au reinceput a intră în saloa cu figurile lor de simple muritóre! Mândra mea trebuie să esă și ea. Voi așteptă-o ca să-i spun câteva cuvinte. . . (*Se duce în salon*.)

Intră *Scormonici*.

Scormonici. — Eu unul șciu, că s'o bată tóca de șampanie! . . . Mi-o mai dat Zoita un păhar . . . ba doue . . . și cu a cuconășului, trei! . . . Unu, doue, șese, șeispre-dece . . . Mi se pare că se cutremură pământul. . . cunose depe scaune. . . uite cum se clătină! Zoita ceea, mi-o mai dat ceva, să dau cuconășului când s'a porni să se ducă! Dumnia-ei s'o dus să se culce, că n'o mai ținea șampania. . . ista și eu, nu se mai putea ținé. . . Dar unde-am pus eu scrisórea ceea? Na! Uite-o! O țin în mână! I! cum n'am dara-bana mea acum, să încep a bate zorile! Cum i-aș trezi pe cei cari stau prin bufet cu păharele pline de șam. . . șampanie. . . (*Intră în salon*.)

Intră *Adrian* și *Arghir* din bufet și *Didița* din drépta.

Didița. — (*Incet*.) Ță-! n'a plecat încă.

Adrian. — (*Dând îndărăt.*) Didăta!...

Arghir. — Dar ce ai amice? Vrei să te întoreci în bufet?...

Adrian. — Nu, voi să plec...

Arghir. — Ha? tocmai acum când începe o nouă veselie? când masca a picat!...

Adrian. — Te rog, nu me țină! Voi să plec îndată.

Didăta. — Bună seara, domnule Adrian!

Adrian. — Bună seara... ertare...

Arghir. — (*In sine.*) Ce tremură el ore?!

Adrian. — Erțați doamnă, eu plec.

Didăta. — A, domnule Adrian!... Dorese ea să fiți și dvăstre în asta companie. Dar decă prezența mea ve supără, rămâneți; eu me retrag...

Arghir. — (*In sine.*) Ce vorbesc ei ore?!

Adrian. — Din contră, doamnă, eu voi să me retrag chiar acum.

Didăta. — Destul domnule! decă te-ar rugă cineva... în numele unor iluziuni, fie chiar pierdute, ar trebui să nu refuzi. O mică jertfă... rămâneți, ve rog!...

Adrian. — Nu înțeleg la ce v'ar pute folosi prezența mea...

Arghir. — Amice! Ai face mai bine să oferi brațul doamnei și să vii în salon! S'a început ultimul vals, care mișcă picioarele pe neștiute!... (*Trece în salon.*)

Didăta. — Me întrebi la ce mi-ar folosi prezența dtale?! Ore inima-ți este acum prefăcută în piatră?... Ori privirea mea îți insullă disprețul și desgustul?... Spune... vorbește! Nu-ți mai reamintești atâtea fapte petrecute în momentele de altă-dată... Atâtea grăză îți inspir eu, încât să nu mai voești nici a me privi?... Me crești dar atât de vinovată! Nu știi tu că eu, mai suferindă decât tine, fui victima ambițiunii și a avariției unor părinți, cari n'aveau înaintea ochilor lor decât năluca aurului, a bogăției?! Nu știi, n'ai auzit tu de lacrimile, de protestările mele, de mărtea chiar de care nu m'am sfuit, și dela care numai tu m'ai împedecat, când, ținându-mă lângă tine, imi diceai că bunul Dumnezeu e mare, că el decă ne despărteșce acum, va pute să ne redeie fericirea mai târziu. Indeplineșce voia părinților, mi-ai dis tu, dar trăeșce! Și am căutat să trăeșce în cele mai cumplite chinuri, numai pentru speranța că vr'odată va vini fericirea și asupra noastră!... Nu-ți aduci tu aminte de aceste toate?... Și acum, când mai mult decât totdeauna, o rază de speranță străluceșce înainte-mi, acum când sânt liberă...

Adrian. — Liberă?

Didăta. — Ce? nu șciai!... Tu me uitaseși! Nu auđiai, nici întrebai de nime! Amicul meu, eu nu te-am uitat un șingur minut din viața-mi nenorocită! O singură ți n'a trecut fără să aflu despre tine, despre starea în care te afli! Acă, tu ai vinit după invitația care ț-am trimis-o...

Adrian. — Dumnia-ta?

Didăta. — Da, eu! am făcut balul, sub patronagiul consulului Micolini, un om respectabil, cu familie, numai pentru tine, ca să te pot întâlni, căci altfel nu șciam cum să-ți pot vorbi...

Adrian. — Didăto! Te-ai gândit la mine?! Ț-ai mai adus tu aminte...

Didăta. — Credeai ore că te-am uitat cândva? Credeai tu că o femeie pôte uita cu ușurință jurămintele și durerile ei?... Amice! Ea le inecă în sufletu-i, dar nu te uită nici odată!...

Adrian. — Dar, atunci, acea scrisore ce ț-am trimis-o.

Didăta. — Atunci eram încă soție... și nu puteam să-ți răspund.

Adrian. — Didăta...

Didăta — Adrian!... În curând pôte, de vei voi, vom fi fericiți!... La revedere!... Merg în salon să concediez lumea, căci e ora de plecare. La revedere!... (*Intră în salon.*)

Adrian. — La revedere... nu șciu de visez...

Scormonici. — (*Apropiindu-se.*) Cuconășule! Hehei! Am cunoscut-o!... Mi-o spus și domnul acela...

Adrian. — Ce vrei să spui?

Scormonici. — Bine ai mai nimerit-o! Asta-i duduța ceea cu obrazarul... cu care ai vorbit adiniore.

Adrian. — Densa eră! da, șciu bine.

Scormonici. — Șciu tot așa de bine, că mi-a spus că... cinci... cinci-spre-dece, șam... șam...

Adrian. — Să plecăm. Adă-mi paltonul.

Scormonici. — Apoi decă plecăm, am scrisore, pe care... ecă-to!... (*Dă biletul.*)

Adrian. — (*Cetind*) »După ce se va duce totă lumea, reintorce-te pe scara dela drépta.« Ce-mi serie?! Semnătura Didăței...

Intră *Didăta*, *Consulul* cu soția sa, *Arghir*, *Constantiu* și toți *Invitații*, cari își iau nopțe bună și plăcă.

Arghir. — Doamnă, ve urez nopțe bună! (*Lui Adrian.*) Amice, sântem gata de plecare: ie-ți adio.

Adrian. — Doamnă, mulțămirile mele cele mai sincere pentru petrecerea dela dvăstre, și ve urez nopțe bună!

Didăta. — (*Plecându-se incet.*) Și la revedere! (*In sine, spăriată.*) Biletul meu l'a primit! Il ținea în mână!...

Micolini. — Eu și soția mea, ve urăm o nopțe fericită! (*Incet.*) Și la revedere, ângerașule!

Didăta. — (*Dă mâna și salută cu recellă pe toți invitații, cari es prin stânga.*) Scrisoara mea, care am dis să i-o deie creșcând că nu voi pute vorbi cu densul... acum, după ce i-am spus tot ce voiam să-i spun... Ce întemplantare... El se va întorce. (*Gândindu-se.*) Dar nu, se va duce de sigur îndărăt!... Inse consulul cu aroganța lui... Obraznicele cuvinte ce mi-le șoptia în bal... Declarațiunea sa!... Ah! am făcut reu că m'am încredut în el. Il credeam om stătut, cu soție, familie, amic al fostului meu bărbat. Sub protecția lui me credeam apărată de ori ce clevetire! Și tocmai el să fie atât de indreznec... (*Scrigă în drépta*) Zoită! Zoită!

Zoita. — (*Din afară.*) Aud duduță, aud!

Didăta — Vină și stinge luminările, incuie ușile și apoi intră la mine în etac!

Zoita. — (*Tot afară.*) Bine, îndată duduțuță, bine!

Didăta. — Noptea e frumoasă!... Nu șciu de ce capu-mi arde... Copilării! (*Ese*)

Intră *Zoita*, urmată de un fecior, care inchide salonul și ese.

Zoita. — (*Ametit.*) Indată duduțuță! Indată! Ecă se stinge luminarea! (*Stinge cu degetele sêu cu palma mai multe luminări.*) Le-am stins pe toate! Ba nu, a mai ramas una! (*Sufllă.*) Ușile le-a fi inchis feciorul, decă nu s'a fi îmbetat și el. Ah! Scormonici acela al cuconășului cel frumușel, mi-a spus o poveste... pe când cuconișele jucau în bal. Și tot spunând înainte, am adormit!... Na, c'am stins toate luminările și nu mai nimerese ușa! (*Se împedecă de canapea și se culcă pe ea*) Spune-i înainte, Scormonici!... Ai lăsat-o pela smeul dela când a intrat în vizunia leiocei... Duduțuța... jeleşce pe ispravnicul... și dl Consul... vré s'o mângăie... O rublă nouă bacșis... să las ușa deschisă... (*Adôrme.*)

Intră *Adrian*, prin fund.

Adrian. — Aici e odaia în care am vorbit! Trebuie să me aștepte... Aud ceva... de sigur e Didăta... (*Se apropie de canapea.*)

Intră *Micolini*, pe aceeaș ușe.

Micolini. — L'am vedut eu bine!... (*Se ascunde după o perdea din colț.*)

Didița. — (Intră cu o luminare.) Ușa de din dos a ramas deschisă! Mi s'a părut că aud ceva pe scări! Zoita n'a închis. de sigur, ușile. Zoito! Zoito!

Zoita. — (Sărind depe canapea.) Aud duducută! Indată!

Didița. — Ț-am ținut să închid ușile! (Vădând pe Adrian.) A! Dta ești aci?!

Adrian. — După invoirea ce mi-ai dat.

Didița. — Așa... Dar vezi... din greșelă... Ț-am scris biletul când nu vorbisem încă, căci me temeam să nu te pornești fără să-ți pot face cunoscut ideile mele! Acum după ce am vorbit totul...

Adrian. — Va să zică, imi spui să me retrag?

Didița. — Da... vezi că am vorbit totul...

Adrian. — Și până când va mai sosi timpul hotărât, nu putem ore vorbi noi încă?!... O inimă iubitoare sfârșește ea vr'odată de a-și spune tainele ce se nasc pe fie ce moment în ea?!... Ai audit vr'odată, ca paserica să nu ciripescă, isvorul să nu murmure?! Nu-mi vei permite, ca după atâta de lung timp de despărțire, să pot, lângă tine, petrece încă câteva minute, cari să-mi destunece ținutele...

Didița. — Scumpe Adrian! Nu-mi bănuiești de ceea ce fac!... Numai inima mea știe ce îndură ea!... Posed și un ideal spre care de multe ori m'aș aruncă, de n'aș vedea la spatele mele realul înfrigorator, ce me trezește din visuri, lăsându-mă singură pe malul unei lumi desmetice, plină de vițuri, plină de pasiuni și invidii... Am și eu o inimă ca a ta! Mi se bate tot cu atâta putere... Am și eu amorul înăscut în sângele, în rațiunea mea... Provedința a vrut, poate, să me puie la încercare!... Acea ce am iubit, mi-a fost răpit și acea ce m'a îngreșat a trebuit să string în brațele mele! A trebuit să jertfesc idealul înbătător, pe un real atât de desprețuit!... A trebuit să fiu ascultătoare celor ce aveau drepturi asupra mea, dar cari, vai! erau orbi, surzi, împăiați, la ori ce lacrimă ce pică din ochii-mi, la ori ce suspin ce-mi eșă din gât... Tu știi și cunoști bine cum e astăzi întreaga lume!... Sunt liberă pe mine, dar nu sunt liberă pe reputația mea! și o singură pată, nu se mai poate curăți decât în mormânt!... Știu că tu ești lumea întreagă pentru mine... Dar și tu trebuie să trăiești în mijlocul lumii!... Și cea mai mică bănuelă ar face pe lume să te arate cu degetul!... Du-te, te rog, mai curând... Curând, aspirațiunile noastre vor găsi sfârșit!

Adrian. — Credeam un minut, că tu vei avea dorința de a me vedea mai de aproape, de a me asculta... Așteptam o mângăiere dela tine Didițo... și prin câteva mai mult, nu credeam ca să se potă pată reputația ta... Dar deă tu te temi, tu te îngreșeci... Ei bine... me duc, Didițo!... Adio!...

Didița. — Cum, tu-mi ții adio?!... Tu tremuri? Adrian! stăi! Eu... nu te mai alung! rămâi... Vieta și reputația mea... ești tu...

Adrian. — Nu... sunt greșit! Recunosc că, tulburat, nebun de o furtună ce se iscă în mintea mea slabă, am putut să-ți pricinuesc atâta tulburare!... Țertă-mă Didițo și lasă-mă să plec!...

Didița. — (Luându-i brațul.) O! nu-mi mai ții nimic! Am crezut că o inimă trebuie să se sacrifice pentru lume! Dar lumea, se sacrifică ea vr'odată pentru o inimă jignită?! Lumea perde inimele, în loc să le cultive! Tu ești lumea mea și vei dispune de viața, viitorul, fericirea mea...

Micolini. — (Vinind în fața scenei.) E îndrăcit lucru de a asista la spectacole atât de scandalose! (Adrian și Didița scot un țipet și rămân nemiscăți, întorcând numai privirile spre Micolini.) Nu ve tulburați, domnii mei! Puteți urma înainte! Faceți ca și cum n'aș fi eu aci! Asta me distrează mult!... Hahaha!

ce insântătore jurăminte!... Ce fermecătoare promisiuni!... Le înțeleg pe toate, afară de un singur lucru: dămna trebuie să fie mai logică, mai consecventă... Dăna de aci am jertfit-o pentru domnia-ei, precum și ținutele precedente, săptămâni întregi voi să ții! I-am făcut și adunat toate plăcerile și caprițiile, pentru a o desfăta... nu pentru ochii dulci a vr'unui invitat la bal, fie acela și tinerul președinte al tribunalului... (Adrian se despărțește de Didița.) Eră vreme, nu ții ba și pentru alte sacrificii, necunoscute, dar mai înteu trebuie să plătești detoriile! Bunele socoteli nu ne incurcă nici odată!

Didița. — Ce ții domnule?!

Micolini. — Dămna... Nu știi ce ții? Ai uitat că trebuie să ne revedem?!... Ești ușoră la uitare! Eu inse nu!... Trebuie să aibi mai multă precauțiune: să-i ții domnului să vie altă-dată...

Adrian. — Dar taci odată, mișelule!

Micolini. — O! Nu trebuie să te infurii pră tare! Pentru că un asemenea lucru nu prețuește atât!... Vezi-me ce liniștit vorbesc!... Ar trebui, poate, să fiu mai aspru, să-mi resbun asupra răpitorului dreptului meu...

Adrian. — Dreptul teu?...

Micolini. — Se înțelege! Și încă cu drepturi vechi... Posesor de multă vreme...

Adrian. — (Abătut cu totul.) Atunci... Ertare!... (Plecă spre ușe.)

Didița. — Adrian! Apără-mă! Adrian! tu pleci? Tu nu me asculti?... Adrian! (Adrian ese.) Adrian! (Fără cunoștință, cade pe fotoliul din fund.)

Micolini. — (Ridând ironic.) Dămna... Ți urez nopți mai fericite!... (Ese.)

Cortina cade.

(Va urmă.)

N. A. Bogdan.

Șopte triste.

Dulce vânt șoptește 'n frunze
Și le lăgană d'abia,
Ca simțirea-ni tănuită,
Dorul și inima mea.

Vântul lin lovește 'n ramuri,
Frunza cade 'ncetigor,
Er în inimă-mi s'ascunde
Un suspin dulce de dor.

Vântul rece suflă 'n ramuri
Și despică haina verde,
Eu stau trist gândind la tine,
Gândul meu în dor se perde.

Vântul vijie în ramuri,
Tota frunza-o scuturat,
Eră inima în mine
De dureri a desperat.

Vânt cu neua bate 'n ramuri,
Ca pustiul nedorit,
Dorul, inima din peptu-mi,
Fără veste-au și murit.

Mihai Părvu.

Fata popii.

— Roman in 2 tomuri. —

(Urmare.)

VI.

Mântuitorul.

Vinind acasă dela alegerea de popă din Valeamică, Rachila eră veselă afară din cale. Vorbia cu plăcere cu toți, glumiă, rîdea și cântă, ba-și luă 'n mână și violina pe care o uitase de mult intr'un unghiu și scotea din ea niște sunete ce fermeceau pe toți. Eră schimbată cu totul.

Saveta voia să mergă acasă, dar ea nu o lăsa; i făgădui că-i va cōse o rochie nouă, numai să rămână și astfel să fie cineva, care s'o asculte când i povestește cât de fericită-i dēnsa acuma. Saveta i eră bună prietenă, i făcu pe voie.

Cât eră ziua de lungă, nici nu incetă apoi Rachila să-i spună fel de fel de amănunte din convorbirea ei cu Iuliu; amănunte cari tōte vorbeau de cuminția, frumuseța, gingășia, bunătatea și alte însușiri ale lui, ce-l înălțau de-asupra tuturor tinerilor și-l înfătoșau ca pe-o ființă ce n'are sēmēn in lume.

Saveta o ascultă cu plăcere, ba mai adaugă și dēnsa câte ceva la pomelnicul de laude, pe cari la rēndul ei Rachila le ascultă cu plăcere și mai mare și 'n fericirea ei sărută neconținut pe prietena sa.

Eră un ce plăcut a le vedē, cum șcīeau să vorbească despre acelaș lucru cēsuri incheiate și cum din niște întēmplări mici erau in stare să facă lucruri mari. Dragostea totdeuna mărește tōte.

Căci eră dragoste ceea ce le cutremurā inima și le punea 'n gură cuvintele ce rostiau. Rachila iubiă pe Iuliu cu tot focul inimei sale și Saveta iubiă pe Rachila și se bucură c'o vede 'n sfērșit fericită, cum n'a mai vedut-o nici odată.

Și cum ele petreceau astfel timpul in veselie, Saveta de-odată tresări și dīse:

— Dar dr. Pipirig!

La vorba asta Rachila scōse un hohot vesel de resună casa și respunse:

— Să trăască sănētos!

Apoi erăș rise.

— Dar cum vei scāpă de el?! — intrebă Saveta.

— L'oi despăgubi. L'oi cumpără niște ciorapi de mētasă. Hahaha! Că doră n'am mēncat cēpă ciōrei, să me mārīt dup'un astfel de nātāntoc.

Și incepură să rīdă cu dulce amēndōue.

Când rīdeau mai bine, de odată se auđi deschiderea porții. Sārīră la ferestă să vedă cine a sosit și allară cu mare mirare, că tocmai atunci intră cu trāsura omul pe a cui socotēlă rīdeau, adeva dr. Pipirig.

Ivirea lui le curmă 'ndată risul și câteva minute steteră inlemnite, fără să șcīă ce să grăescă.

In cele din urmă Saveta incepu:

— Acum, acum!

— M'a inșelat ticălosul. Mi-a dat vorba, că trei sēptēmāni de zile n'are să vie la mine și etā-l-ai! Dar las, că mi țī-l mātūr eu d'aicia.

Tocmai atunci se auđi bātēndu-se la ușe.

— Poftim! — dīse ea.

Ușa se deschise și intră dr. Pipirig țīnēnd in o mână pēlēria-i naltă, in alta paltonul și ploarul. Se inchină adānc și rosti cu gingășie căutată:

— Sărut mārīle!

Și dup'aceste vorbe s'apropiă de Rachila, voidn să și facă ceea ce dīse. Dar ea făcu un pas in dērēt și-l intrebă:

— Cu cine am onōre?

Dr. Pipirig își deschise ochii 'n patru și se miră,

de nu șcīea ce să dīcă. In cele din urmă apoi, incepu a suride.

Dar Rachila nu se mulțami cu respunsul acesta. Ea-și incrunță sprincenele și mēsūrāndu-l cu privirea, intrebă de nou:

— Me rog, cu cine am onōre?

— Glumești, domnișōră, — incepu a respunde dr. Pipirig.

— Ba.

— Dar șcīi, că eu sūnt dr. Tului Scipione Pipirig.

Rachila făcu o față mirātōre și dīse:

— Dr. Pipirig? Nu e cu puțință!

— Dar sūnt acela.

— Nu cred. Nu se pōte. Dr. Pipirig mi-a dat vorba, că 'n timp de trei sēptēmāni n'are să vie la mine. Un om de omenie țīne la vorba sa. Dta nu ești dr. Pipirig.

Și după aceste vorbe, își intōrse spatele și eși iute din odaie, lāsāndu-l cu Saveta.

— Ce va să dīcă asta? — intrebă el.

— Rachila se superă iute. Atāta tot.

— Se supēră pentru c'am vinit!?

— Dta nu ț-ai țīnut vorba.

— Dar auđi dta, ciudat lucrū ca logodnica să nu dorēscă a-și revedē logodnicul.

— Ea dīce, că āncă nu sūntēți logodiți.

El își mușcă buzele.

— Nu tocmai, că n'am făcut tōte formalitāțile.

Dar in fapt sūntem. Eu am și spus asta tuturor.

— Ai făcut reu. Rachila pōte să-și schimbe hotārīrea ș-atunci ai rămānē de rușine.

El tresări și dīse galfeșīnd!

— Asta n'aș vrē pentru tōtā lumea.

Apoi adaugă șieși:

— De-aceea a grābit ticălosul de Despoian să scōtă suta de florini, pentru că m'a adus aici.

Saveta vedēndu-l in corn de capră, grābi să mai tōrne oleiu pe foc:

— Eu me tem să nu fi vinit in cēs bun.

Și pe cānd ei vorbeau așa, depe stradă s'auđi deodată un sgomot mare. Saveta fugi la ferestă să vedă ce-i.

Acolo eră veselie mare. O mulțime de omeni vinia făcēnd un tololoi strașnic. După ei bācții satului și femeile, chiuiau și țīpau infricoșat. Nu puteai șcīi cu graba, dēcā veđi o petrecere cum fără frēu sēu un scandal cu cōrne.

Dar in doue trei minute lucrul se desvōli. După poporul acesta care făcea atāta sgomot, urmă altul care intrecea mult partea primă, omeni beți, lemei cu haine spintecate, copii murdari. Și toți aceștia sberau, recnīau, urlau, ca niște dobitoce, incāt stērnīau cārīi din sat, cari incepeau să latre din tōte părțile și intregiau astfel acēsta musică diabolēscă.

Cānd sosiră inaintea casei in care ședea popa, se opriră și incepură a jucă, tropotīnd, chiuīnd, de se cutremurā pāmēntul. Cei ce nu jucau, scoteau niște sticlețe din buhaiu și inchīnau. Eră o prietenie veselă. Se strīngeau, se sărutau și vorbeau cu glas innalt. Cāte unul cădea la pāmēnt, se scolă cum putea, că ȃeu nimene nu-l ajutā.

Un mort de bēt, care nu mai putea sta pe picīore, se duse la pōrta popii și voi să intre. Pōrta eră deschisă, de cānd intrase trāsura lui dr. Pipirig, dar el nu bāgă de sēmă acēsta; se duse la ușa de lāngă pōrtă, care asemenea nu eră incuiatā și 'ncepu s'o bātă.

Ortacii lui nu bāgară de sēmă acēsta, dar coicēșul lui Pipirig eră tocmai p'acolo și-l intrebă:

— Ce vrei, omule?

— A—casă-i po—pa? — gāngāvī omul.

— Ba.

PRINCESA MARIA VALERIA.

— Dă-mi dar — tu — un — păhar de vin. Mi-sete — grozav.

— Dar abia poți sta pe picioare.

— Eu? Bată-me — Dumnezeu — de-am bătut — astăzi — un strop de vin!

— Nu ți-i rușine să minți așa, tu porc de câne?

La vorba aceasta omul par că se desmeteci. Se nălță o minută și privind țintă 'n fața cocieșului, ridică bățul din mână să-l lovească 'n cap.

Dar acela sări iute din cale și omul lovi 'n cap pe dr. Pipirig, care tocmai atunci eși din casă ca să vedă mai bine ce-i pafară. Vorba veche: Nu-i numai pentru cine se găteșce, ci și pentru cine se nimereșce.

(Va urma.)

Iosif Vulcan.

Vrăgitoarea.

— Novela de Carol Emil Franzos. —

(Urmare.)

Fie. — duse dânsa smulgându-mi trei fire de păr peste cari borborosi niște cuvinte neînțelese și apoi le ascunse în sin. Hocus-pocusul ei era înse cu totul superflu, de oră-ce te asigur eram fermecat deja dela început și pentru aceea o am rugat să vină în castel! Și dânsa a primit, așa am luat-o pe cal înaintea mea și am plecat spre Gonisko. În dreapta și în stânga stau omenii ca înmărmuriți privind-ne, știi ca femeia jidanului celui bătrân din biblie. Ajungând înaintea porții, îmi demândă să me dau jos și dânsa remase ședând maestetic pe cal, apoi fui silit să iau calul de frêne și să o conduc ca un servitor în curtea castelului, ca un pagiu din evul mediu. Să fi vedut fețele omenilor mei! Acesta a fost începutul.

— Jovial. — i dusei. — Cum va fi înse sfârșitul?

— Eu nu știu. — im respunse el incet. — Ea a dâs deja ađi: »zidurile aceste me apăsă pe pept!« Dcă dânsa ar fugi în secret. . . . Inse nu este ertat să o perd, nu e ertat: altcum aș inebuni. . . . Așa încă n'am iubit nici o femeie, eu sînt deja nebun de amor!

— De poftă. — il intrerupsei eu. — A numi așa ceva amor, ar fi păcat.

— O tu istețule, istețule filosof! . . . dar ori cum, eu sînt silit să mi-o țin! Și dcă nu este alt mijloc, atunci me cunun cu dânsa.

— Henrich! — i dusei într'adevăr spăriat. — Tu-ți legi acesta creatură. . . .

El rise ironic.

— Da, așa sînteți voi toți . . . toți! filisteilor cu toate cîntecurile și chiuiturile nebunilor! Dcă într'o novelă obvine un atare rege ce s'a inamorat de o păstorită, asă-l aplaudați, este romantic, este democratic. În viață înse acea e cu totul altceva! Dar cum!

— Henrich!

— Lasă-me și me ascultă. Eu ți dau cuvîntul meu de onore ca bărbat, ca Polon, ca chevalier: sînt decis, să me căsătoresc, o duc cu mine la Paris acolo știu, că nu o voi perde. . . .

— Omule! — îl conjurai. — Aceea ar fi o sinucidere. Nu me înțelege reu. Ia în căsătorie macar și o cerșetore, dar în fine aceea trebuie să fie demnă de tine. Acesta creatură înse, care sărută egal pe ori și cine, acesta creatură, la care nu este nimic, decât puținul foc și frumșeța, care de altcum. . . .

— E bine, care de altcum?

— Care sigur ț-a alergat în cale numai spre ruina ta, — continua eu, nu știu de ce, dar par că me genam de privirea lui.

— În acesta privință poți ave dreptate, — înțări el. — Inse în celelalte?! Pentru ce tu, tu istețule, tu omul cel precaut, pentru ce, dâc, la un semn al ochiului ei ai comis o multime de nebunii? Seu apartin aceste la datinele învetaților finieri germani, a se așcerne pe pământ, a lăsa să fie palmuit și a prinde cotoii cei negrii?! Haid, respunde-mi rogu-te iubitul meu, pentru ce? Eu, adause el într'un mod cam neplăcut, eu cel puțin ca apărător am pe partea mea norocul ce-mi suride. . . .

— Eu nu te invidiez, — i respunsei suridător — Și acest suris a fost silit din parte-mi, pentru că eu i-am mințit, căci il invidiam deja. El a fost mai franc.

— Eu inse te invidiez, — adause el. — Eu te invidiez pentru fiecare privire, pentru fiecare sărut, auđi? eu te invidiez pentru fiecare lovitură ce-ți vine de mână ei.

Eu nu-i respunsei nimic. Omul acesta îmi părea o enigmă, eu singur îmi eram o enigmă, craniul îmi era confus cu totul. În internul lui se părea că se petrece tot astfel, el tăcu și preferi a nu me privi.

— La cel mai negru câne al infernului! — începui eu: — la cel mai negru câne al infernului, cum îndatinase a dâce Marcelin al nostru, noi sîntem cei mai mari nebuni sub lună, copti pentru a ne lega! După 12 ani ne vedem și convenim la oaltă și apoi aceste sînt conversațiile noastre: aceasta amicitia noastră! Și toate aceste pentru o țigancă! Noi sîntem vrăgiți!

Eu vorbiam foarte tare, ca să-mă fac singur curagiu, cu deosebire cele următoare le-am rostit așa-dicend strigand, de oră-ce singur nu le credeam:

— Henrich! tu m'ai numit pe mine măestrul vrăgitorilor, voi să-ți arăt, că nu de geaba, te asigur! Eu te voi vindeca pe tine și pe mine! Noi sîntem nebnateci, noi o șcim și apoi să rămănem noi și mai departe tot nebnateci?! Te rog, acesta e imposibil.

— Vom vedc. — duse Henrich cu un suris moros și-mi strinse mână.

— Nopte bună Henrich!

— Nopte bună George!

Camerierul Fedor me duse în odaia ce era destinată pentru mine în parter, lângă bibliotecă: ferestrele erau deschise, inse prin acelea nu intra nici un aer recoritor, de oră-ce noptea era una dintre cele mai liniștite și inădușitoare. Odaia era în ordine, cu toate acestea inse Fedor, după-ce aprinse luminările de ccră, remase stând lângă mesă.

— Domnule George! — începă bătrânul și fidelul servitor privind-me rugător. — dta ești cel mai bun și mai bătrân amic! Dle George, ce cugeti dta, cum vom sfersi acesta afurisită istorie?!

Eu îmi inclinai capul. Ce eram să dâc?!

— Așă nu poto să dureze, acesta e o economie barbară! — Și el își împreună mâinile asupra capului. — Casa întregă se nimiceșce, toate sparte și dărăburite, acesta inse ar fi cel mai puțin, noi sîntem avuți. Inse tocmai noi ne nimicim, o luăm în căsă-te ie. Cugetă dta, noi o țigancă! . . . Acesta nenorocire, acesta rușine! . . . Te rog, dle George, nu știi vr'o mântuință?

El eră tare necășit, de aceea cercai să-l mângăi. — Dđeul meu, — i dusei — tu cunoști pe Henrich! El e ușoratic și iubeșce schimbarea, apoi poți să știi sigur, că nu este pentru prima oră inamorat.

— Sigur! — duse Fedor, — poto pentru a cincidecea oră. Inse ve asigur, încă nici odată amorul n'a avut atata influință ca și chiar acum. Pentru aceea acum nici că ne putem eliberă singuri, trebuie să ne elibereze un altul, da, da ve asigur. Se înțelege în Paris eră cu totul altcum. Acı, pentru

exemplu, am avut ore-cari relațiuni cu o englesă, cu o așa numită Lady. Relațiuni serioase, îți spun dta, eră foarte frumoasă, lapte și sânge, bună ca un ânger, așa încât tot Parisul ne invidiă și cum eră ea de inamorată în noi, cu cât foc! — și bietul bătrân se părea trist revocându-și toate aceste în memorie.

— După trei luni inse, ne recomandăm frumos, ne pachelăm geamantanele și călătorim la Ostende, eră bieta englesă remâne cu buzele umflute, cu acesta s'a sfârșit totul. . . . Acî am avut odată relațiuni cu o Spaniolă ce se numia Senora, er o personă foarte frumoasă, alasă și bună ca un ânger, da numai așa câte 20 franci pentru o scrisore ce i-o inmanuam. . . . Și apoi ce ochi avea, ochi ce nu se pot descrie, decă o privia omul numai din depărtare, eră numai decăt ars. Și apoi să me crești, noi încă ne-am ars, ba ce e mai mult ne-am și refugiat cu dâna într'un castel în Pyrenei, așa se numesc munții în limba spaniolă și acolo am petrecut o primăveră întregă ca niște porumbei.

După aceea inse, am apucat a ne cam certă în secret, apoi a fi moroși și a ne certă tare și într'o bună dimineață ne-am căutat de drum, am mers erăs la Paris. . . . Nici urmă de căsătorie, dar nici în cuget! După cateve zile se presinteză la noi un bărbat înalt și uscat, galben în față, cu un păr negru, acesta a fost fratele trei Senora, pentru ce-l și chemă Senor, acesta pretinde ca să-i luăm pe soru-sa în căsătorie, făcând gălgie și vorbind mult de onore și de împușcat. »Fii numai în liniște, i dicem noi, onore avem și noi și ntr'adevăr ne-am pușcat cu el și i-am pușcat genuchele drept oblu în doue, er el noue brațul stâng de-asupra. În trei luni inse am fost er sănătoși și voioși ca paserea în aer, și ne-am inamorat numai decăt într'o marquisă, o adevărată francesă și. . .

Eu intrerupsei diluviul de cuvinte ale acestui bun bătrân dîcându-i:

— Tu ai dreptate, în Paris așa se vede, că a fost cu totul altcum. Și șei pentru ce? Pentru că acele au fost femei cari Pau vênat, aci se pare inse, că Henrich încă * avut voința să aibă puțin necas. . . .

Fedor inse is scutură capul negativ.

— Necas?! și acesta Pam avut în Paris și încă cam pe jumătate sémână cu istoria acesta. După un bal mascat aducem acasă o mică blondină, pe care o chemă Nini, ea remase 8 zile la noi și ve asigur, aceea încă se pricepea la spargerea păharelor, apoi să bată servitorii, să tot cânte și să bea în continuu ziua și noptea Champagner, aceste erau defectele ei. O săptămână le suferim toate aceste. În fine inse?! i dăm un fișic cu aur și . . . alară cu ea! Inse așa o bucurie nu voi avé cu țiganca acesta, — incheiă el suspinând.

— Cine șeie?!

— Eu șeiu! dle George, acesta este o istorie deosebită! Vești dta, eu de altcum nu cred în vrăgitorii sêu alte de soiul acesta. Te rog, eu am fost în Paris, eu vorbesc limba francesă! Inse acesta este o vrăgitoare! Și apoi eu cuget, dta nu ești vrăgitor, se înțelege! aceea e o prostie: . . . Inse eu cuget, vești dta, ômenii dic . . . scurt . . . nu șei dta vr'un mijloc?

— Nu Fedor, eu durere, dar nu șeiu.

— Pecat! Inse șei dta, — continuă el cu încredere pășind mai aproape de mine — noi de altcum am avé un plan. Noi așteptăm o noapte convenabilă — cât mai de grabă atât mai bine — și apoi luan prinde caii, șei dta el e foarte prost inse foarte devotat și eu cu Gregorie, un om pe carele te poți lăsa, un militar eșit din serviciu, noi vom legă vrăgitoare și o aruncăm în trăsura și apoi o ducem cel puțin 10 miluri departe de aci și în fine o aruncăm undeva într'un șant. Sêu șei dta! în munți, cum ar fi cătră

Kolomea, sêu mai afund în țeră cătră granița Basarabiei . . . pentru ce clătini capul dle George?

— Pentru că planul nu va izbuti. Pentru că, șei tu ce se va întâmplă după aceea? Mai înteu va lăsa Henrich ca să ve bată pe toți trei până la mörte și apoi care dintre voi se va mai puté mișcă puțin, pe acela-l va alungă din curte. Și a doua? a doua este, că el (Henrich) va alergă atăta în urma dânei, până când dracul i-o va scöte eră în cale. Și acesta o va face dracul, iubitul meu Fedor, pentru că în asemenea afaceri, trebuie să recunöșcem cu părere de reu, omul se pöte lăsa totdeuna pe dracul.

Bătrânul me privia cu ore-care frică.

(Va urmă.)

Cântece populare.

— Din partea de sus a Moldovei. —

VI.

Flöe verde pătinel,
Sub umbra de păducel.
Frumos dorme-un grănițer;
Cu pușcuța lângă el.
Cu cușma creță de nmel,
Dă-me maică după el.
— Fata mării, nu te-oi da,
Grănițeru-i grea belea;
Când i dragostea mai dulce,
Dă porunca și se duce.
Puica remâne și plânge.

VII.

Frunză verde de răchită,
Tötă lumea-i norocită,
Numai eu is necășită;
La tötă lumea i bine.
Numai eu ca vai de mine;
Tötă lumea-i cu noroc.
Și numai eu ard în foc;
De când badea m'a lăsat,
Câte lacrimi am vërsat,
Făceam o fântână 'n sat:
Buzele — ghizdelile *.
Dinții — petricecele.
Și din ochi doue isvöre,
Cine-a bé din ea să möră.

VIII.

Frunză verde sălcioră,
Am auđit joi la möră,
Că drăguțul meu se 'nsöră;
Insöre-să sănötos.
Că mi-a fost necredincios:
M'a iubit un an ș-o vëră,
Ș-a dis tönna m'a luă,
Frunza când s'a scutură;
Frunzele s'au scuturat.
El pe mine m'a uitat;
Osindi-lar și l'ar bate
Ale mele öftării töte!

IX.

Frunză verde pui de nuc.
Töte fetele se duc.
La umbra de nuc;
Numai eu nu me mai duc.
La frunza de nuc.
Că pe mine nu me lasă
Măicuța de-acasă.

B. V. Gheorghian.

* Colacul dela fântână.

Scrisori dela țără.

Amica mea!

In sfârșit ătă-me la capetul călătoriei. După zile și nopți petrecute când in diligență, când in tren, când in trăsură descoperită, astăzi stau pe loc, departe și de tren și de căruța poștei și chiar de trăsuri. Un sat mic și într'o stare de tot inapoiată, me sălășuește in sinul seu. Intr'adevăr o aședare omenescă foarte neînsemnată; dar in schimb o natură dintre cele mai romantice și mai desfătătoare ce ți se întimplă să-ți vezi ochii in curmezișul Carpaților.

Câtă deosebire între lumea ce me cuprindea mai dările trecute și între cele ce privesc acum in prejma mea! Un oraș mare cu trottoare și cu ulițele de căpetenie asfaltate; cu vr'o doue cofetării luxoase; cu o cafenea elegantă; cu sute de birji cari zurue și duruesc de-a lungul stradei ce duce la grădina publică; cu tarafuri de lăutari sêrile pela grădini și teatre de veră: ătă din ce hal și vâlmășag am eșit. Doue rânduri de case țărănești, mici, cu coperisele de pae, țuguete, cele mai multe afumate; prin mijloc o șosea séu cum i dic drum de țără: doue case mai de semă: a popii și a unui om bogat: ătă unde am ajuns.

Și nu poți să-ți inchipuești câtă mulțămire mi-a adus acésta schimbare.

Să te întorci in fiecare zi pe doue-trei ulițe: la trebă, la restaurant, într'o cafenea séu cofetarie și séra la o reprezentatie séu concert într'o grădină, deu, dela o vreme e plicticose de tot. Nu-i de mirare dar, decă acum imi simțesc sufletul ca renoit.

S'au dus zidirile cele 'nalte; privirea mea acum se îndreptă de-a dragul spre răsărit și lunecă pe pe munții ce se ridică mareș in formă de amfiteatru, apoi se întorce la apus spre delurile și demburile inalte cu codri străvechi. S'au dus ulițele cu paveauă și asfaltul cel ferbinte; acum me pōrtă picioarele pe cărări cari in une locuri de abia se recunosc din érba cea verde și desă. Scripca lui Barbu Băetu n'o mai aud scârțuind, romanțele de prin București și doinele de inimă albastră ale lui Ionică nu mai resună. In schimb inse dulce imi prinde gândul o *hore* a unei românce care seceră in »ogrădi« séu o strigătură a unui flăcăuandru sburdalnic care păzeșce boii pe miriști.

Nici o săptămână n'a trecut bine de când sânt ôșpele acestui loc plin de frumuseți.

Dă-mi voe, amica mea, să-ți vorbesc in acésta scrisore despre impresiile cele mai cu putere ce-am avut in acest timp și despre pricinile din care au pornit

Dimineța pela 8 césuri când mi de raze se refrâng printre frunzele pomilor verđi, es din casă și apuc pe cărarușă din grădină séu *telechiu* cum se dice in graiul de p'aci. La drepta până colo in capet, o otavă verde, ca un covor de totă frumuseța, își farmecă și-ți inveseleşce vederea. Pe acest covor se inșiră in linii drepte pomii cu prunele și merele crude încă, dar părguite frumos. Ajungând la gardul din fund, trec prilazul și inaintez printr'un lan mic de păpușoiu cu spicul abia răsărit. Intr'o clipă sânt pe un tapșan cu otavă môle lângă cănepiște, in mijlocul căruia se inaltă doi nuci sdraveni, au crengi multe și intinse, cu frunță foarte desă.

Totă ziua, ori cum vine sôrcle, sub acești nuci se intind pături de umbră plăcută. . . Me las jos pe spate cu mânil sub cap; și cum stau așa privind in

sus la desimea frunzelor și la nucile cu cógia verde inchisă, me fură ca un vis plin de vrajă. Nu departe se aud neveste la cules cănepă; din colo de rfu un clopoțel pe un bou ș-o doină care s'amestecă cu murmurul apei ce se strecură printre sălci. Reveria de care-s răpit imi lântueșce inchipuirea din ce in ce mai tare. . .

Par că-i pe 'nserate . . . frunzele, zugrăvindu-se cu aurul sôrelui ce clipeșce la asfințit pe vârful codrului, așa se légănă de dulce . . . auzul mi-l năpădeșce țipetul resbitor și cadentat al pârpariței dela mōră . . . eu trec inainte pe cărare. Cu cât me apropiu, cu atât aud mai bine pétra invértindu-se și hurducând și rōta cea mare de-afară șovăind in valurile cele spumegătore. ătă-me-s in pragul dela tindă. . . me uit la făina galbénă care țişneșce de sub pétra și curge pe scob in albiōră. . . intru in mōră și ved pe morarul cel bun lângă vatră invêlind o azimă cu cenușe. El se bucură de vinirea mea și poștindu-me pe un scăuneș la foc, imi povesteșce fel de fel de nezdăvănii și șodenii. Ascult incremenit până ce simt că cineva me ghionteșce. E Flicea cănele nostru. A veđut că nu-s acasă și m'a căutat sermanul până m'a găsit.

De-odată tresărit ca din somn. Me ridic și me uit impregiur. O iluzii fericite! O timpuri de aur ce v'ați topit ca roua depe florile câmpului când le imbrățișeză razele sôrelui! . . . Da, numai colea, lângă nucul cela, eră o mōră odată. Astăzi nici locul nu i se mai cunōșce bine. Eră o mōră și eu eram copil p'atunci, copilul resfêțat al acestei văi frumose.

S'a stricat și s'a cotropit mōra, s'a astupat iruga de n'a remas numai ici și colo câte-o răchită ca semn din alte vremuri. S'a dus morarul care me purtă in spate și Flicea, dragul meu Flicea, cine șcie de câți ani nu mai este! Ca un fior de plâns imi arde peptul și privirea mi se impededă de o lacrimă.

Ertă-mi amica mea, acésta lacrimă; de-ai fi in locul meu, n'ai vêrsă o lacrimă, doue, ci ai plânge cu suspinare.

Dar hai, să trecem mai departe de nucii cei rămuroși și recoroși.

Indată incep răchitele și desișul de sălci, arini, brusturi mari și alte felurite plante. E aprôpe malul riului. ătă și un isvor sub o boltă de nuele. Apă așa de frumoșă și de limpede; pe fund frunđiș curat. E cu neputință de-a trece ș-a nu gustă din apa cea curată. De-ai fi față, draga mea, te-aș ruga, să-ți faci mânil treucută să scoți apă și să-mi dai să beu. Dar așa, fac doi trei pași până la curechiște, rup o fôe verde, o string creștele pela margini și scot apă cu densa. Tot așa beu și țărani și țărancele când trec p'aci.

Am avut de gând să cutriur malul riului, să pătrund in sălci și s'ascult de-aprôpe graiul valurilor ce șuguesc . . . dar dinspre munți se aude tunând; o cétă de nori împânzeșce piscurile pleșuve . . . frunzele și nuelele se clătina mai tare. Me întorc in sat să nu m'apuce ploia.

Am inse nădejde, că ț-oi da prilej de-a te plimbă cu gândul și de-alungul acestei ape frumose.

M. Pompiliu.

Eticheta.

Nu se cuvine să salutăm o femeie pe care nu o pré cunōșcem, numai decă ea prin o privire séu prin o clătinare a capului nu ne 'ncuragéză.

Nu se cuvine să uităm a salută. Trebuie să ridicăm pëlêria inaintea tuturor femeilor cunoscute. Decă salutăm pe un bărbat care merge cu o femeie,

trebuie să-l salutăm astfel ca și femeia să-și aibă partea din asta salutare, ori o cunoștem ori ba. Decă mergem pe stradă cu o damă și acesta salută, să salutăm și noi chiar și persoanele necunoscute.

Nu se cuvine să oprim pe stradă cutare damă cunoscută. Decă avem să vorbim cu ea neamănat, să o petrecem până când i spunem ceea ce voim, apoi ridicându-ne peleria, să ne despărțim.

Nu se cuvine să ne însoțim unui bărbat care merge cu o femeie, numai decă sântem poftiți.

Nu se cuvine să tragem mânușa jos, înainte d'a ne da mâna.

Nu se cuvine să presintăm pe stradă cuiva pe acela care ne petrece. Astfel de presintare arare ori se dorește și nimene n'are folos de ea.

Nu se cuvine să ducem copii mici în societate. Nu se cuvine să-i punem la mäsă, decă sânt oșpeți. Nu se pöte pretinde ca și alții să se ocupe de ei.

Censor.

B o n b ó n e.

Se vorbește despre telefonul la distanțe mari. Unul dintre cei de față, care de toate știe și în toate se amestecă, dice c'un aer plin de mândrie:

— Telefonul la distanțe mari! . . . dar acesta nu va să dică nimic! Eu sânt pe cale de-a inventa un altul, care cu adevărat are s'atrage mirarea tuturor. Închipuiți-ve un telefon cu care să vorbiți la București în limba română și să fiți audiți la St.-Petersburg în limba rusă!

*

O mătușă, aflându-se la țără, cu nepotul ei:

— Astfel, scumpul meu nepot, îți cedez toate bunurile mele, pentru cari nu cer alta în schimb decăt să-mi faci o mică promisiune!

— Oh! da, scumpa mea mătușică, îți voi face o pensiuă, după cum dorești, cât se pöte de mică!

*

Un creditor, vine la un student spre a-și cere datoria.

— Domnule Niță; în luna asta nu-ți pot plăti.

— După tot așa mi-ai dis și în luna trecută!

— Și poți dice öre, că nu m'am ținut de cuvânt?

*

Pavel: »Ce inel frumos ai Stane, de unde l'ai cumpărat?« Stan: »Ast inel e un suvenir; știi că Nicu a fost luat la oștire, atunci i-am furat inelul, ca să-și aducă aminte de mine.

Princesa Maria Valeria.

— Portretul pe pagina 357. —

În timpul din urmă s'a scris mai de multe ori, că princesa Maria Valeria se mărită. Din incidentul acesta publicăm în nr. prezintă un portret al princesei, într'un costum de flori albe de munte, pe care l'a purtat într'un bal costumat.

Principesa Maria Valeria, Matilda, Amalia, archiducesă de Austria, este fiica mai mică a Maj. Lor și s'a născut în Buda la 10 aprilie 1868.

I. H.

Literatură și arte.

Știri literare și artistice. Dl Gr. H. Grandea, îndemnat de succesul tragediei »Pymalion,« serie o dramă pentru stagiunea viitoare a Teatrului Național din București. — Dl Dim. Sturdza, ministrul învățământului în România, a avut consfătuire cu archi-

tectul berlinez Schmidt, privitoare la clădiri școlare, musee și laboratorii. — Dl dr. Pic, cunoscutul profesor și istoric filo-român din Boemia, sosind la București, a fost primit de dl ministru Sturdza; dsa va lucra câtva timp în biblioteca Academiei Române și va cerceta diferite documente privitoare la vechia istorie a Românilor. — Dl Rudolf Bergner, cunoscutul etnograf filoromân, petrece de câteva zile la Sibiu.

Documente istorice. Sub titlul acesta cetim în »Revista Politică« din Suceva următoarele: În posesiunea dlui George Popovici, stud. jur. în Cernăuți, se află un numer considerabil de documente istorice privitoare la Români, dintre cari 24 sânt scrise în limba slavonă și cuprind doue secole (1418—1660.) toate celelalte documente, fiind scrise în limba română, sânt din vremile mai recente. — Înșirând apoi documentele scrise slavonește, numita fôie urmeză: George Popovici, după cum sântem informați, în urma unei rugări speciale a dlui prof. Gr. G. Tocilescu, va publica aceste 24 documente slavone în »Revista pentru istorie, archeologie și filologie« și le va comenta cu notițe juridice privitoare la dreptul român vechiu.

Broșuri noue. Protocolul Sinodului din Sibiu ținut la anul 1886 a apărut în tipografia archidieceșană de acolo și se află de vëndare cu prețul de 50 er. — S'a pus sub tipar și va apăre în timpul cel mai nou în editura lui H. Zeidner în Brașov: *Geografia pentru școlile poporale române*, lucrată pe basa planului ministerial de D. Făgărășan și S. Moldovan profesori.

Onorariile autorilor în timpii trecuți. Cetim în istoria librăriei germane (Geschichte des deutschen Buchhandels) care a eșit acum de sub tipar, că în timpul lui Hutten primirea unui onorariu pentru publicațiuni eră privită ca puțin onorabilă. Reformatorul Martin Luther n'a primit pentru scrierile sale nimic afară de câteva esemplare gratuite. Thomas Murner a primit în anul 1514 pentru opera lui »Geuschmatt« ce o vënduse tipografului Hupfuff dela Strasburg suma de 4 florini; Uleric Zasius în 1526 a primit pentru scrierea lui »Intellectus juris singulares« un onorariu de 50 florini și Oecolampadius în 1531 pentru trei öle din comentarul seu al bibliei un florin de onorariu. Aceste cifre sânt fără indoelă fôrte moderate, dar trebuie să luăm în considerațiune, că și prețurile alimentelor și altor necesități ale vieții eră p'acea epocă comparativ eștină. În timpul sărăcirii Germaniei, în urma rebelului de religie, în anul 1506 s'a calculat subsistența unui student la universitatea Wittenberg cu 8 florini pe an și învățatul Conrad Pellikan dela Basle (Elveția) a trăit în 1526 cu 16 florini pe an. Conrad Gessner, profesor la Lausanne, mărturiă în anul 1539, că neajunsul salariului seu îl siliă să scrie cărți spre a-și câștigă esistența.

Teatru și musică.

Știri teatrale și musicale. Dl Gr. Manolescu a tradus pe »Coriolan« de Shakespeare. Rolul lui Coriolan va fi jucat de dl Manolescu, er rolul »Veturiei.« muma lui Coriolan, va fi dice-se, jucat de dna Eufrosina Popescu. — Dl și dna C. Notara, artiști ai Teatrului Național din București se află la Cămpina, unde vor da mai multe reprezentațiuni. — Dl D. R. Rosetti n'a scris o comedie nouă sub titlul »Politica Babăchii,« ci numai a localizat una sub titlul acesta, care se va și jucă zilele aceste la teatrul de veră Rașca în București. — Trupa Burienscu, care înainte cu 8—10 ani, jucă și prin părțile noastre, acuma jocă în Brăila. — *Gimnasticii și danțatorii Velescu și Mocean* au trimis »Resboiului« dela Aden o scrisöre, cu data de 28 junie, în care se vaită de căldurile înfricoșate ce

domnesc: p'acolo. Pe Marea-Roșie au suferit adevărate torturi din cauza asta. Dela Aden s'au imbarcat pentru a străbate Oceanul Indian până la Colombo.

Concert și reprezentațiune teatrală de diletanți in Șomcuta-mare la 11 august 1886 n. cu ocaziunea adunării generale a Societății pentru fond de teatru român. I. 1. »Erlkönig« de Franc. Liszt, executată pe pian de dra Laura Borbola. 2. »Doi ochi« de Gr Ventura, cântată de dra Irina Antal, acompaniată pe pian. 3. Declamațiune de dra Laura Pop. 4. »Linda di Chamouniz.« de Donizetti, tecsul trad. de Iosif Vulcan, cântată de dra Irina Antal, acompaniată pe pian. 5. Piese ungurești, executate pe pian de dra Laura Borbola. 6. Declamațiune de dl Ioan Ghetie. 7. »Asaltul Plevnei.« de Louis Whiest, executat pe pian de dra Laura Borbola. II. »*Alb seu roșu?*« comedie originală intr'un act de Iosif Vulcan. Scena se petrece in timpul de acuma la casele dlui I. Alecsandrescu bêtânul, in București. Persoanele: Ion Alecsandrescu, bêtânul, dl Vasiliu Indre; Elena, soția lui, dna Demetriu Indre n. Raț; Clementina, fiica lor, dra Lețiția Medan; Ion Alecsandrescu, avocat tiner, dl Vasiliu Butean; Teofil, matematic, dl Alesandru Milian; O dômă, dra Elena Bilț; Un servitor dl Petru Longin. III. »*Anonimul*« comedie intr'un act de Gr. H. Granda. Scena se petrece in Severin. Persoanele: Domnica, vêdುವă bucureșcănă, dra Elena Bilț; Miron, dl Georgiu Pop; Marta, servitóre, dra Emilia Dragoș; Ion, servitor, dl Alesandru Milian. Prețul de intrare — de persoană: Seria I. fl.; seria II. 80 cr. loc de stat 50 cr. pentru popor și copii 30 cr. Inceputul la 7 1/2 ore sêra. *Comitetul arangiator.* Bilete pentru concert, bal și banchet se vënd in cancelaria dlui Nic. Nilvan și sêra la cassă.

✕ **Lista** membrilor societății pentru fond de teatru român inseriși la adunarea din Boeșa montană in 27 și 28 septembrie 1885: Ioan Budințan Boeșa mont. 15 fl, Ioan Vulcan Vermeș 5 fl, Fábry János 5 fl, Iacob Popescu 5 fl, Blaschuthy Söhne 10 fl, Mihaiu Panaiot Boeșa montană 10 fl, Nicolae Sciopone Remetea Poganiciu 5 fl, Mihai Rusu 5 fl, Carl Grün 1 fl, Josef Felix 5 fl, Ludvig și Adolf Weisz 5 fl, Adolf Brayer 3 fl, Mihaiu Fratska 1 fl, I. Pilat 2 fl, Mihaiu Gian Boeșa montană 3 fl, Solomon Andreescu Binis 3 fl, Ioane Marcu 5 fl, Demetriu Prunes 5 fl, Herglotz Alesandru Boeșa montană 1 fl, Tölgyessy József Timișóra 3 fl, Augustin 5 fl, S. Kellert 2 fl, Iosif Sabou 2 fl, Vasile Diaconovici 5 fl, Mihaiu Perean 5 fl, George Nemoian 2 fl, Petz Boeșa montană 2 fl, Ioan Crainic Ramna 2 fl, Toma Belu Timișóra 10 fl, Achim Roșu Ramna 2 fl, Constantin Murariu Boeșa rom. 2 fl, Pillat Ferencz Surduc 1 fl, Petru Milutinovici Valeapaii 5 fl, Traila Albu Vermeș 1 fl, Alesandru Costian Boeșa montană 5 fl. Suma 148 fl. Au mai contribuit: pe lista dlui Mihaiu Rusu din Boeșa montană sub 1: Fábry János 2 fl, Iuliu Petric Boeșa montană 10 fl, Rudolf Weymelka Boeșa rom. 5 fl, Nicolau Broștean 2 fl, Zolner Friedrich 1 fl, Iacob Popescu 2 fl, Vasiliu Opra 2 fl, Pillat Boeșa mont. 1 fl, Tölgyessy József Timișóra 2 fl, Holz Adolf 1 fl, Blaschuthy Söhne 2 fl, Carl Felix 1 fl, Herman Stich 1 fl, Gasparitsch Lajos 1 fl, Aureliu Rusu 1 fl, Petz 2 fl, Carl Stancoviciu 50 cr, Toma Iordan 20 cr, Vasile Diaconovici 5 fl, Cserny Alajos 1 fl, Mihaiu Mustafă 10 cr., Rendes 1 fl, Nicolau Spinian 1 fl, Isaia Bobora 1 fl, Anton Weigand Boeșa montană 1 fl, Constantin Novac 10 cr., Iosif Ivan Vașiova 30 cr., Marcus Weisz Boeșa mont. 1 fl, Mihaiu Demetroviciu Vasiova 50 cr, S. Kellert Boeșa mont. 50 cr, Ignatz Stein 20 cr, Johann Gufler 1 fl, Constantin Strajanescu 40 cr, Mihaiu Strajanescu 20 cr, Mihaiu Perean 2 fl, Mihaiu

Daiovicu 50 cr, George Nemoian 55 cr, Adolf Perean 50 cr, Mihail Ring 50 cr, Tobias Toth 1 fl, Mihaiu Rusu 2 fl, Kiss Miksa 1 fl, Nicolau Vulpe 1 fl, Simits János 1 fl, Henz 50 cr, Mih. Kastner Boeșa montană 30 cr. Suma listei nr. 1: 61 fl, 85 cr. Pe lista dlui Mihaiu Panaiot din Boeșa montană sub 2: Böz Hedvig 5 fl, Mihaiu Panaiot 5 fl, Ion Budințan 5 fl, Mihaiu Gian 2 fl, Ioane Marcu 2 fl, Mihaiu Fratska 1 fl, Martin Demetroviciu Boeșa mont. 1 fl. Suma listei nr. 2: 21 fl. (Va urmă.)

✕ **„Deșteptă-te Române“ și melodia sa.** Primum următórele șire: »Domnule Redactor! In nr. 23 al »Familiei« am cetit in rubrica »Literatură și arte« între multe altele și timbrarea melodiei »Deșteptă-te Române« cu cuvintele de »deplorabilă, lăncedă, nepotrivită cu tecsul, o dovadă de puținul gust musical al epocii« etc. Față cu aceste asertiuni imi esprim numai dorința, ca întemplantarea să facă, ca dl critic să se nimerescă odată pela exercițiurile militare bunăoră din Timișóra seu Caransebeș atunci, când banda militară este bine dispusă a face voe bună și soldaților români cu marșul »Deșteptă-te Române,« ceea ce eu am avut norocirea a audî; și atunci șeu că ușor se va incumetă a dice și încă cu mândrie: etă această este adevărata Marseillaisă românescă! Bine înțeles, acesta melodie pôte fi cântată și astfel că-ți inspiră oșe-care intristare și chiar astfel aflăm prima propoziție dela »Deșteptă-te Române« in o operă a componistului italian Rossini. Mai întœiu ar fi dar de criticat Rossini și apoi gustul aceloră cari au adoptat așa ușor și au respândit atât de mult melodii ca ale acestui componist. Și apoi ore fost-a acea epocă atât de napoiată in gustul musical, încât să difere atât de mult de epoca noastră? Eu cel puțin nu cred că o epocă musicală mai cu sêmă populară să se schimbe in timp de numai trei seu patru decenii. *Un correspondent.*

✕ **Teatrul Național din București.** Repetițiunile pieselor pentru stagiunea viitoare la Teatrul Național din București vor incepe la 1/13 august. Nu se știe încă, scrie »Românul.« cu ce piesă va incepe stagiunea dramatică. Dl Serghiad a plecat zilele trecute la Milan pentru a arangia trupa operi italiene. Teatrul român va menține in stagiunea viitoare operetele.

✕ **Concert in Alba-Julia.** La 8 august n., cu ocaziunea adunării generale din Alba-Julia a Asociațiunii transilvane, corul seminarului gr. or. din Sibiu va da acolo un concert sub conducerea dlui profesor de musică și cânt G. Dima, cu concursul mai multor diletanți, in sala otelului Ungaria. A doua și va fi bal.

✕ **Concert in Roșia-montană.** Corul vocal român din Roșia-montană a dat acolo in 25 iulie, sub conducerea dlui notar Amos Popescu, o petrecere de veră, in folosul școlilor române, cu care ocaziune corul de curând înființat a cântat trei piese. A luat parte un public frumos; dintre dame ni se înșiră dômnele și domnișorele: Elena Lobonț din Abrud, Firața Vlad din Blaș, Vilelmina Crișan și Leontina Faur din Abrud, Maricuța Adamovici, Stoica. Pop. asemene din Abrud. Vinitul n'a fost mare, dar petrecerea a ținut până dimineța cu veselie necontenită.

✕ **Serată literară-musicală in Tohanul-vechiu.** Tinerimea studiôsă din Tohanul vechiu a vestit pe 8 august n. o ședință declamatorică-musicală, urmată de dans. Programul a fost acesta: 1. »Cuvânt de deschidere,« rostit de Octavian Pop; 2. »Valurile Dunării,« poezie de C. Scrob, cor dirigeat de G. S. Tomas; 3. »Corbul și vulpea,« poezie de E. Rădulescu, declamată de N. Gridan; 4. »Gine știe carte are parte,« disert. de N. Voda; 5. »Ucigașul fără voie,« poezie de G. Alesandrescu, declam. de Oct. Pop; 6. »Șer-

darul Islic, « cântonetă de Alitoz, predată de G. Babeș; 7. »Ura, noi Români!« poezie de V. Alecsandri, cor dirijat de G. S. Tomas; 8. »Vespasian și Papinian,« dialog de C. Negruzzi, susținut de G. Pantea și Anton Mânzat; 9. »Din povestea vorbei,« de A. Pan, declamată de N. Pop; 10. »Steluța,« poezie de V. Alecsandri, cor dirijat de G. S. Tomas. Vinitul curat a fost destinat în folosul școlilor de acolo.

Teatrul din Iași. Comitetul teatral din Iași publică spre știința celor interesați ca toți domni și doamnele cari doresc a se înscrie fie ca societari fie ca gagăști sau elevi, pentru stagiunea anului 1886—87 să binevoască a-și face declarațiunile lor conform art. 2, 3 și 7 din regulamentul teatrelor, depunându-le la cancelaria comitetului până în ziua de 15/27 august 1886.

Teatru la Balta-Albă. La băile dela Balta-Albă în România cunoscutul artist-cântăreț dl D. Ionescu dă un șir de reprezentațiuni, bine izbutite. Intre altele s'a jucat »Nazat,« totă lumea vinise la acesta haslie piesă care a fost mult aplaudată. S'a jucat apoi »Cucóna Chirița la Paris,« S'a dat și o reprezentațiune cu concursul trei Cordelia Dumitrescu, care esecută la pian câteva din cele mai plăcute bucăți, în beneficiul școlii ce se înființează în véra acesta în satul nou Balta-Albă, sub patronagiul mai multor domne.

Gimnastică și danțuri în Huși. Dl P. Gheorghiu, profesor de gimnastică la școlă normală din Bêrlad, plecând în excursiune prin Moldova cu 12 elevi d'ai sei și trecând și prin orașul Huși, a dat o reprezentațiune de gimnastică și danțuri naționale în scopul de a ajuta șpitalul comunal. Publicul hușenean a mers în mare număr la reprezentațiune și a ramas cu totul satisfăcut de fapta dlui profesor Gheorghiu.

Influența muzicii străine. Intr'un articol din »Epoca« cetim aceste șire: Musica, cu impresiuni naționale, nu numai la tîrg, — unde de mult a cădut într'un somn letargic, — ci și prin sate, începe să ia o turnură cu totul alta: la hori auđi cântece germane, franceze, italiene, numai române nu. În véra anului 1875 fiind în excursiuni la munți, în comuna Agapia județul Némțului, am chemat lăutarii satului (cari constau dintr'un scripcariu (viorist) și un cobzar ca să-mi cânte cântece românești spre a le notă. Ei bine-mi-a cântat, aria: din »Fata mamei Angot« din »Fătinița« din »Girole-girolla,« etc., tóte inse pe un ritm de horă sau de brău. La întrebările mele, de ce nu cântă cântece românești? și de unde a învățat aceste șonțături? mi-au respuns că cele românești nu le mai ascultă nimene: aceste noue inse le-a învățat la T. Némțului și la Piatra, unde a stat o săptămână până le-a învățat. Precum se vede și la noi influența străină începe a înlocui pe cea română. Deci, trebuința de cultură musicală se simte chiar în populația rurală, la care în privința acesta mai nimene nu se ingrișce.»

C e e n o u ?

Șciori personale. Dl *br. Leonida Popp*, adjutant al Maj. Sale, petrecând doue săptămâni cu familia sa la Năsăud, s'a rentors la Viena: înainte de plecare, dna soție a comandat un costum național. — Dl *M. Pompiliu* a petrecut zilele aceste între noi și de-aici a plecat în părțile Beiușului, locul seu natal, unde va petrece câteva săptămâni la rudeni — Dl *Andrei Bârsean*, profesor la gimnasiul român din Brașov, a plecat — ne spune »Gazeta Tr.« — în săptămâna trecută cu mai mulți studenți în excursiune, mai mult pe jos, în partea sudică a Ardealului. — Dl *Nicolae Atanasescu*, bursier al statului român, a obținut la Paris cu mare succes

titlul de doctor în științele fizice: președintele îl laudă în fața tuturor și dete în onóra lui un prânț de despărțire. — *In locul dlui dr. Barbu Constantinescu*, director de studii la Asilul Elena Dómna din București, ș'a numit dna Susana Schmalz. *Dr. Bilcescu*, despre al căreia succes scriserăm în nr. trecut, telegrafază unui ȋiar din București, că n'a obținut, la concursul la care a luat parte, decât a doua mențiune. — *Invetătorul Vasiliu Pop* din Túr in Ardeal, este condamnat la arest de o săptămână, fiind că a întrebuintat în școlă o chartă românească oprită.

Hymen. Dl *Mihai Șerban*, jude la tribunalul din Seghedin, la 5 august st. n. ș'a serbat cununia cu dra Iustina Roman, fiica regretatului Visarion Roman, fost director al »Albinei« din Sibiu. — Dl *Rudolf Pop*, invetător român, s'a căsătorit cu dra Veronica Todor din Vaidacuta.

Asociațiunea transilvană va deschide adunarea sa generală în anul acesta la Alba-Julia în 8 august st. n. adevă în duminica viitoare. Cu asta ocaziune se va da acolo, afară de concertul despre care vorbirăm mai sus, un banchet și un bal. Se crede, că se va intruni un public numeros, căci orașul este potrivit pentru adunări românești; ér comitetul arangiator, în frunte cu dl Alesandru Tordășan, lucrăză cu sirguintă spre a face óșpetilor momente plăcute. — **Convocare.** Adunarea generală a despărțementului VI (Sêlagian) al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, se va ține în acest an în comuna Santău (Tasnád-Szántó) la 30 august a. c. st. n. La acesta adunare se invită toți membrii despărțementului și toți iubitorii literaturii române și culturai poporului român. Șimleul-Sêlagiului la 2 august 1886. *Alimpu Barbolovici*, vicariul foraneu al Silvaniei și directorul despărțementului; *A. Cosma* actuar.

Petreceri de véra. *Juminea română din Reghin* și giur invită la petrecerea de véra îndatinată, ce se va arangia la 10 august st. n. în sala promenadei de acolo; vinitul curat este destinat pentru ajutorarea studenților români săraci din localitate și din giur. — *La T. Santău* în Selagiu se va da în 30 august n. un bal în folosul fondului Reuniunii femeilor române sêlagene, care în ȋiua aceea va ține acolo adunarea sa generală.

Adunări invetătorești. *La Hondol* în 15—18 august v. se va ține adunarea generală a Reuniunii invetătorilor români gr. or. din părțile zarandane: president dl George Părêu, secretar dl Petru Rîmbaș. Cu asta ocaziune invetătorii Anania Hodoș, George Foras, Alesandru Vlad, Petru Mihuț, Ioan Vlad, Ioan German, Alesandru Iovan, Avram Mihuț vor ceti lucrări de ale lor și vor ține prelegeri practice. — *La Deva* în 6—9 august st. n. se va ține adunarea generală a Reuniunii invetătorilor români gr. or. din districtul Deva, sub presiulul părintelui protopop Ioan Papiu. — *In diecesa Caransebes*, conferințele invetătorești, după cum aflăm din »Fóia diecesană,« s'au fiesat astfel și anume: conferințele pregătitoare cu comisarii se vor ține în 23, 24 și 25 iulie; éră conferințele cu invetătorii în fiecare protopresbiterat se vor ține în 28, 29, 30 și 31 iulie a. c. st. v. Locurile conferințelor sînt următoarele: Caransebes, Lugos, Făget, Buziaș, Lighed, Ramna, Biserica albă și Bocșaromână. Instrucțiunea conferințelor a eșit de sub tipari și conține tractarea istoriei universale în școlă populară. Autorul instrucțiunii este dl profesor Patriciu Dragalina, carele conduce conferințele pregătitoare și conferințele în protopresbiteratul Lugosului. În celelalte protopresbiterate sînt tot comisarii de mai nainte și anume: în protopresbiteratul Caransebesului Ioan Oprea; pentru Făget Simeon Têran;

pentru Jebel: Ioan Marcu; pentru Ciacova: Aureliu Drăgan; pentru Verșeț: Martin Țapu; pentru Biserica albă: Traian Lința; pentru Oravița: George Țunea. — *La Timișoara* în 30-31 august st. n. se va ține adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din tractul Timișoara-Vinga, sub presiunea dlui Paul Rotariu.

Liszt și Piloty. Doi artiști mari au încetat din viață de curând: *Francisc Liszt*, cel mai renumit pianist până acuma, numit și »regele pianului,« a murit în Bavaria la Bayreuth, la 31 iulie noaptea, în etate de 75 ani. Dânsul s'a născut în Ungaria, dar cariera artistică ș-a făcut-o în străinătate; a fost nentreuit ca concertant, dar a eșelat și ca compositor, deosebi a cultivat muzica bisericească. În anii din urmă ocupă și postul de președinte al academiei musicale din Budapesta, unda vine să petrecă o lună doue erna. — *Carol Piloty*, unul dintre cei mai însemnați pictori istorici germani ai epocii noastre, a murit la München, în 22 iulie. Tabloul lui renumit »Thunselda în cortegiul triumfător al lui Germanicus,« se află acum la München în noua Pinakotekă. Tabloul, care a întemeiat renumele junelui artist, atunci în vârstă de 30 ani și care i-a procurat o catedră la academia artelor frumoase la München, reprezintă pe Seni, astrologul, în fața cadavrului lui Wallestein. În acest cap d'operă s'arată pe deplin geniul și marele talent al artistului. Ca profesor Piloty avuse fericirea de-a numera între elevii sei un număr de eminenti pictori. Makart, Lenbach, Defregger, Kurtzbauer, Hermann, Kaulbach, Gabriel, Max, Benzur, toți laudară pe profesorul lor, care fără nici o invidie recunoșce marele lor talent și-i introduce în domeniul artei.

Dela Slănic se scrie »Românului:« Este de nețăgăduit, că băile cele mai de căpetenie în țera noastră este Slănicul. În fiecare an e vizitat de o afluență mare de lume. Românii trebuie să înțelegă, că avem mare avantaj a părăsi băile străine și a frecuenta pe ale noastre. Slănicul prin pozițiunea și apele sale ar pute rivalisa cu cele dintei băi europene, decât s'ar pune bunăvoință din partea epitropiei în ce priveșce administrațiunea și acesta se întâmplă în toți anii. Odăile costă dela 4—5 lei pe zi și masa 7. Noue ni se pare cam scump. Ceea ce atrage lumea la băile din străinătate este estinetatea și comoditatea care la noi lipseșce. Lucru curios, toate materiile prime sunt foarte estine la noi și, cu toate aceste traiul este scump. Slănicul progresează pe fiecare an, dar încet.

Sciri scurte. *Consulul Olandi în Persia și Arabia*, trecând prin București, a oferit reginei o frumoasă broderie persană. Lucrul făcut cu mâna este, după cât ni se spune, de o rară frumusețe și broderia, foarte veche, are un mare preț. — *La Brașov* în 8 august se va deschide espozițiunea industriașilor de acolo. Tot atunci se va deschide acolo și o espozițiune de lucruri de mână femeiești și una a sect. brașovene a societății carpatine. — *Literatura dramatică rusă* a perdut pe cel dinteu reprezentant al seu după Gogol, pe Alesandru Nicolaiievici Ostrowski, a cărui morțe ne-o anunță o telegramă din Petersburg. Ostrowski a înzestrat scena rusă cu comedii de moravuri și cu drame istorice cari au devinit clasice. — *Emigrarea emreilor din Iași* continuă: joi, a plecat un transport de 54 persoane. Era imposibil de pătruns, spune »Lupta« din Iași, pe peronul garei, din cauza mulțimei de coreligionari ce-i conduseseră la gară. S'a regulat ca de aci înainte emigrații să plece numai de 2 ori pe săptămână: marți și vineri. — *Esopozițiunea universală din Paris* s'a amănat depe anul 1889 pe anul

1890, din cauza că unele guverne stăine nu ar vré să ia parte o la espozițiune arangiată tocmai din incidentul iubileului de o sută de ani a revoluției franceze. *Guvernul român* hotărîndu-se a lua parte la espozițiunea din Paris din 1890, ministrul domeniilor va face în curând invitațiuni către industriași și agricultori spre a-i indemnă să espue.

Ghicitóre.

De Maria Silvia Danila.

O sută de vite cu 100 florini cumpărate, de trei specii, de esemplu boi, vaci și viței. Părechia de viței cu 2 fl., părechia de boi cu 20 fl., ér părechia de vaci cu 10 fl.

Câte părechi se vor cumpără din fiecare specie, cu suta de florini?

Terminul de deslegare e 19 august. Ca totdeauna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea logogrifului din nr. 16:

Bal—ladă.

Deslegare bună n'am primit dela nimene.

Deslegarea logogrifului din nr. 17:

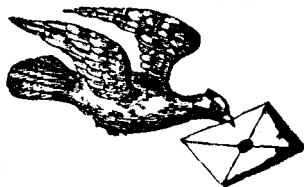
Istrul
Ou
Nuc
Pascali
Omul
Paulina
Albac.

Literele inițiale, cetite de sus în jos, dau numele »Ion Popa,« ér literele finale cetite de jos în sus dau titlul diarului »Calicul.«

Deslegare bună primiram dela dómnele și domnișórele: Ana Stetiu n. Roman, Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Antonia M. Dunca, Stefania Pop, Veronica Istfay, Victoria Mircea, Sidonia Major, Aurelia Mihu, Ana Popescu și dela dnii Nicolau Corcheș și August I. Mihuțiu.

Premiul l'a dobândit domnișóra Stefania Pop în Banișor.

Poșta Redacțiunii.

Genere. Cât mai curând. Dóra n numerul viitor.

Epigramă. Póte să fie un cas concret. Dar nu e poetic. »Doma« nu va eși.

Savoii în Bm. Cea dinteu s'ar pute, decât meltrul ar fi bun. Dar așa nu, căci un șir e trocheu, altul jamb.

Drei M. V. în B. Cam mare,

dar i vom face loc când va fi cu puțință.

Călinđarul săptămânei.

Diua sept.	Călinđarul vechiu	Călinđ nou
	Dum. a 8-a d. Rosalii, Mat. c. 9, gl. 7, sft. 8.	
Duminecă	27 † M. M. Panteleimon	8 Chiriac
Luni	28 AA. Proh. și Nican.	9 Roman
Mărți	29 Muc. Calinic	10 Laurentie
Mercuri	30 Ap. Sila și Silvan	11 Susana
Joi	31 Drept. Eudochim	12 Clara
Vineri	1 Scoat. c. † și S. Mac.	13 Casian
Sămbătă	2 Ad. Moașt. S. Stef.	14 Eusebie